ՀՀ ՕՐԵՆՔԸ ՀՀ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Գլխավոր տեղեկություն

Համար	ՀՕ-234-Ն
Տիպ	Օրենք
Ակտի տիպ	Հիմնական ակտ
Կարգավիճակ	Գործում է (01.07.2026-մինչ օրս)
Սկզբնաղբյուր	Միասնական կայք 2026.05.25-2026.06.07 Պաշտոնական հրապարակման օրը 03.06.2026
Ընդունող մարմին	ՀՀ Ազգային ժողով
Ընդունման ամսաթիվ	06.05.2026
Ստորագրող մարմին	ՀՀ Նախագահ
Ստորագրման ամսաթիվ	02.06.2026
Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ	01.07.2026

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

Ընդունված է 2026 թվականի մայիսի 6-ին

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. 2016 թվականի հոկտեմբերի 4-ի Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 20-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«20) **ակտիվի սկզբնական արժեք՝** ակտիվի ձեռքբերման գնի (անհատույց ստացման դեպքում՝ ստացվող ակտիվի գնի, իսկ կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ ներդրման դեպքում՝ կողմերի պայմանավորվածությամբ որոշված գնի, որը ենթակա է գնահատման անկախ գնահատողի կողմից՝ օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով), կառուցման կամ ստեղծման կամ մշակման ծախսերի (այդ թվում՝ չփոխհատուցվող և Օրենսգրքով սահմանված կարգով չհաշվանցվող (չնվազեցվող) հարկերի և վճարների), տեղափոխման, տեղակայման ծախսերի և (կամ) ձեռքբերման հետ անմիջականորեն կապված այլ ծախսերի հանրագումար՝ դրամական արտահայտությամբ: Ընդ որում՝

ա. լիզինգի (տարատեսակների) առարկան սեփականության իրավունքով հարկ վճարողին անցնելու դեպքում ակտիվի սկզբնական արժեք է համարվում այդ լիզինգի առարկայի համար սույն մասի 70-րդ կետին համապատասխան հաշվարկված սկզբնական արժեքը,

բ. ինքնավար էներգաարտադրողի կողմից էլեկտրական էներգիայի բաշխման լիցենզիա ունեցող անձին մատակարարված էլեկտրական էներգիայի դիմաց հավասար փոխհոսքերի տեսքով ստացվող էլեկտրական էներգիայի սկզբնական արժեքը որոշվում է ինքնավար էներգաարտադրողի կողմից էլեկտրական էներգիայի բաշխման լիցենզիա ունեցող անձին հավասար փոխհոսքերի տեսքով մատակարարված էլեկտրական էներգիայի արտադրության համար կատարված ծախսերի չափով,

գ. անհաղթահարելի ուժով՝ արտակարգ և տվյալ պայմաններում անկանխելի հանգամանքներով պայմանավորված, Կառավարությունը սահմանում է ակտիվի սկզբնական արժեքի որոշման կարգ.»:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 16-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«**Հոդված 16. Արտարժույթով արտահայտված գործարքների ու գործառնությունների հաշվառման կանոնները**

1. Արտարժույթով արտահայտված գործարքների ու գործառնությունների շրջանակներում՝

1) ապրանքների ներմուծման կամ արտահանման գործառնությունների մասով հարկման բազաները, եկամուտները և ձեռքբերման արժեքները որոշվում են՝

ա. ԵՏՄ անդամ չհամարվող պետությունից ապրանքի ներմուծման կամ ԵՏՄ անդամ չհամարվող պետություն ապրանքի արտահանման գործառնությունների դեպքում՝ համապատասխանաբար ապրանքի ներմուծման կամ ապրանքի արտահանման մաքսային հայտարարագրի գրանցման ամսաթվի դրությամբ (անկախ հետագայում այդ գործառնությունների մասով ԵՏՄ միասնական մաքսային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ապրանքի ներմուծման ճշտված մաքսային հայտարարագիր կամ ապրանքի արտահանման ճշտված մաքսային հայտարարագիր ներկայացնելու հանգամանքից)՝ ելնելով այդ օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքից,

բ. ԵՏՄ անդամ պետությունից ապրանքի ներմուծման կամ ԵՏՄ անդամ պետություն ապրանքի արտահանման գործառնությունների դեպքում՝ համապատասխանաբար ապրանքը Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծելու (Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանը հատելու) կամ ապրանքը Հայաստանի Հանրապետությունից արտահանելու (Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանը հատելու) ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով այդ օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքից: Այն դեպքում, երբ ապրանքը Հայաստանի Հանրապետության սահմանը հատում է օդային տրանսպորտով կամ փոստային օպերատորի կողմից մատուցվող

փոստային ծառայության միջոցով, ԵՏՄ անդամ պետությունից ապրանքի ներմուծման կամ ԵՏՄ անդամ պետություն ապրանքի արտահանման գործառնությունների դեպքում հարկման բազաները, եկամուտները և ձեռքբերման արժեքները որոշվում են հաշվարկային փաստաթղթի դուրսգրման ամսաթվի դրությամբ, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տրանսպորտային (փոխադրման) փաստաթղթերում (կոնոսամենտում, բեռնագրում կամ այլ փաստաթղթերում) նշված ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով այդ օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքից.

2) ապրանքների մատակարարման (այդ թվում՝ ապրանքների էլեկտրոնային առևտրի շրջանակներում ապրանքների մատակարարման), աշխատանքների կատարման և (կամ) ծառայությունների մատուցման գործարքների մասով (բացառությամբ սույն մասի 3-5-րդ կետերով սահմանված դեպքերի) հարկման բազաները, եկամուտները և ձեռքբերման արժեքները որոշվում են Օրենսգրքի 38-րդ և 40-րդ հոդվածներով սահմանված՝ ապրանքի մատակարարման, աշխատանքի կատարման և (կամ) ծառայության մատուցման պահը համարվող օրվա դրությամբ՝ ելնելով այդ օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքից.

3) հարկային գործակալի կողմից վճարվող՝ հարկման ենթակա եկամուտներից հարկի գումարը հաշվարկվում է այդ եկամուտների վճարման ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով այդ օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքից.

4) հարկային գործակալի բացակայության դեպքում հարկման ենթակա եկամուտների, ինչպես նաև այդ եկամուտների գծով ձևավորվող հարկման բազաների նկատմամբ հարկի գումարի (այդ թվում՝ օտարերկրյա պետություններում գանձված հարկերի) հաշվարկը կատարվում է Օրենսգրքով սահմանված հաշվառման մեթոդին համապատասխան՝ այդ եկամուտների հաշվառման ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով այդ օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքից.

5) արտարժույթի փոխանակման գործարքների մասով եկամուտների և ծախսերի հաշվարկը կատարվում է արտարժույթի փոխանակման ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով այդ օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքից.

6) բացառությամբ սույն մասի 1-5-րդ կետերում նշված գործարքների և գործառնությունների, դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի սկզբնական արժեքները որոշվում են դրանց առաջացման ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով այդ օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքից.

7) սույն մասի 1-6-րդ կետերում չնշված գործարքների և գործառնությունների դեպքերում հարկման բազաները, եկամուտները և ձեռքբերման արժեքները որոշվում են դրանց համար Օրենսգրքով սահմանված հաշվառման մեթոդին համապատասխան՝ հարկման բազաների, եկամուտների և ձեռքբերման արժեքների հաշվառման ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով այդ օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքից:

2. Սույն հոդվածի կիրառության իմաստով՝

1) որպես տվյալ օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեք, հիմք է ընդունվում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից նախորդ աշխատանքային օրը հրապարակված միջին փոխարժեքը, բացառությամբ սույն մասի երկրորդ կետով սահմանված դեպքի.

2) սույն հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետով սահմանված դեպքում, որպես տվյալ օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեք, հիմք է ընդունվում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից տվյալ օրը հրապարակված միջին փոխարժեքը:»:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 16.1-ին հոդվածի 2-րդ մասում «մինչև տվյալ օրվա ժամը 16:00-ն հրապարակված միջին փոխարժեքը» բառերը փոխարինել «նախորդ աշխատանքային օրը հրապարակված միջին փոխարժեքը» բառերով:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 42-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1) գործարքի առարկա համարվող ապրանքը ենթակա է վերադարձման՝ ամբողջությամբ կամ մասնակի.».

2) 1-ին մասի 3-րդ կետն ուժը կորցրած ճանաչել.

3) 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«3. Ճշգրտված գործարքի մասով նախկինում դուրս գրված հաշվարկային փաստաթուղթը շարունակում է համարվել վավեր փաստաթուղթ, սակայն ճշգրտված գործարքի մասով ապրանք մատակարարողը, աշխատանք կատարողը կամ ծառայություն մատուցողը Օրենսգրքի 56-րդ հոդվածով սահմանված կարգով դուրս է գրում նաև Օրենսգրքի 55-րդ հոդվածով սահմանված համապատասխան ճշգրտող հաշվարկային փաստաթուղթ։».

4) 4-րդ մասի 1-ին կետը «նվազում են» բառերից հետո «լրացնել գործարքից հաշվարկված հարկման բազաները կամ» բառերով, իսկ նույն մասի 2-րդ կետը «ավելանում են» բառերից հետո՝ «գործարքից հաշվարկված հարկման բազաները կամ» բառերով։

Հոդված 5. Օրենսգրքի 56-րդ հոդվածում՝

1) 10-րդ մասի 3-րդ կետն ուժը կորցրած ճանաչել.

2) 10-րդ մասը 5-րդ կետի «լրացվել է սխալ։» բառերից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ կետով.

«6) մատակարարված ապրանքի, կատարված աշխատանքի կամ մատուցվող ծառայության մասով դուրս գրված հաշվարկային փաստաթղթում արտացոլված գործարքի առարկա հանդիսացող ապրանքի միավորի գինը կամ աշխատանքի, ծառայության սակագինը, ընդհանուր արժեքը գործարքի կողմերի միջև կնքված գրավոր պայմանագրով կամ նորմատիվ իրավական ակտերով նախատեսված դեպքերում ենթակա են փոփոխման։».

3) 11.1-ին մասը «չի կարող դուրս գրվել» բառերից հետո լրացնել «, կամ դուրս գրված հաշվարկային փաստաթուղթը (այդ թվում՝ ճշգրտող) չի կարող չեղարկվել» բառերով.

4) 13-րդ մասը «վավերագիր» բառից հետո լրացնել «, իսկ հսկիչ դրամարկղային մեքենայի կտրոնով ձեռք բերված ապրանքի վերադարձի մասով Օրենսգրքով սահմանված կարգով տրամադրվում է հսկիչ դրամարկղային մեքենայի վերադարձի կտրոն» բառերով։

Հոդված 6. Օրենսգրքի 59-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի «2-րդ, 2.1-ին և 3-րդ մասերով» բառերը փոխարինել «2-րդ և 3-րդ մասերով» բառերով.

2) 2-րդ մասի վերջին պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Սույն մասի կիրառության իմաստով՝ գյուղատնտեսական արտադրանք արտադրող կազմակերպություններ ու անհատ ձեռնարկատերեր են համարվում Օրենսգրքի 126-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված՝ գյուղատնտեսական արտադրանք արտադրողները։».

3) 2.1-ին մասն ուժը կորցրած ճանաչել.

4) 5-րդ մասի երկրորդ պարբերության «(բացառությամբ գյուղատնտեսական արտադրանք չհամարվող ապրանքների մատակարարման գործարքների)» բառերը փոխարինել «(բացառությամբ գյուղատնտեսական արտադրանք արտադրող կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի կողմից գյուղատնտեսական արտադրանք չհամարվող ապրանքների մատակարարման, աշխատանքների կատարման կամ ծառայությունների մատուցման գործարքների)» բառերով։

Հոդված 7. Օրենսգրքի 60-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի «գ» ենթակետը «ֆինանսական ակտիվի» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ դրամական պահանջի իրավունքի զիջման» բառերով։

Հոդված 8. Օրենսգրքի 61-րդ հոդվածի 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«4. Հայաստանի Հանրապետության տարածքից «Արտահանում» մաքսային ընթացակարգով արտահանված ապրանքի մատակարարման գործարքի դեպքում ԱԱՀ-ով հարկման բազա է համարվում «Մաքսային կարգավորման մասին» օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկվող մաքսային արժեքը, իսկ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից ԵՏՄ անդամ պետություն արտահանված՝ ԵՏՄ ապրանքի կարգավիճակ ունեցող ապրանքի մատակարարման գործարքի դեպքում ԱԱՀ-ով հարկման բազա է համարվում ապրանքի արժեքը՝ դրամական արտահայտությամբ՝ առանց ԱԱՀ-ի։»։

Հոդված 9. Օրենսգրքի 62-րդ հոդվածում՝

1) 8-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ կետով.

«3) կառուցապատողի կողմից կառուցապատման իրավունքով կառուցված այն անավարտ,

կիսակառույց շինությունների օտարման գործարքների դեպքում, որոնց շինարարության թույլտվության ժամկետն ավարտվել կամ երկարաձգվել է։».

2) 20-րդ մասն ուժը կորցրած ճանաչել։

Հոդված 10. Օրենսգրքի 64-րդ հոդվածի 2-րդ մասում՝

1) 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1) հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների, մանկապատանեկան ստեղծագործական և գեղագիտական կենտրոնների, երաժշտական, նկարչական, արվեստի և գեղարվեստի ուսումնական հաստատությունների, մարզադպրոցների, մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների, որակավորման և վերաորակավորման միջնակարգ մասնագիտական և բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների կողմից ուսուցման ծառայությունների մատուցումը, ինչպես նաև Կառավարության սահմանած կարգով իրականացվող ոչ ֆորմալ կրթական ծրագրերի շրջանակներում ուսուցման ծառայությունների մատուցումը։ Սույն կետում նշված հասկացությունները կիրառվում են «Կրթության մասին», «Հանրակրթության մասին», «Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին» և «Բարձրագույն կրթության և գիտության մասին» օրենքներում նույն հասկացությունների կիրառության իմաստով ու նշանակությամբ.».

2) 14-րդ կետը «պետությանը» բառից հետո լրացնել «կամ համայնքին» բառերով.

3) 18-րդ կետից հանել «պետական կառավարման մարմինների և (կամ) տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից» բառերը, իսկ նույն կետը «տուրքի վճարում» բառերից հետո լրացնել «՝ համապատասխանաբար վճարվող պետական տուրքի կամ տեղական տուրքի մասով» բառերով.

4) 48-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«48) զբոսաշրջային օպերատորի կամ զբոսաշրջային գործակալի կողմից օտարերկրյա զբոսաշրջիկին մատուցվող զբոսաշրջության ոլորտի ծառայությունները, ինչպես նաև զբոսաշրջային գործակալի կողմից մատուցվող գործակալական ծառայությունները, եթե այդ ծառայությունների շրջանակում ուղևորությունները, ճանապարհորդությունները, էքսկուրսիաներն իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում.»։

Հոդված 11. Օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 5-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«5) Օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներում ԱԱՀ-ի հաշվարկման և վճարման պարտավորությունը կրում է Օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային մարմնում հաշվառված՝ Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական հաստատություն չունեցող ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունը, եթե պայմանագրային հարաբերությունների կողմը ԱԱՀ վճարող չհամարվող կազմակերպություն, բացառությամբ պետական մարմինների, համայնքային կառավարչական հիմնարկների, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի, կամ անհատ ձեռնարկատեր է, կամ Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական հաստատություն չունեցող ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունը մատուցում է էլեկտրոնային ծառայություններ անհատ ձեռնարկատեր կամ նոտար չհանդիսացող ֆիզիկական անձին։»։

Հոդված 12. Օրենսգրքի 71-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ մասով.

«2. Համապատասխան գործարքին վերաբերող՝ Օրենսգրքի 56-րդ հոդվածի 10-րդ մասի 4-6-րդ կետերով սահմանված դեպքերում չեղարկված հարկային հաշվի փոխարեն՝

1) մատակարարների կողմից դուրս գրված՝ ապրանքը ձեռք բերողի, աշխատանքն ընդունողի և (կամ) ծառայությունն ստացողի կողմից Օրենսգրքի 68-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կարգով վավերացված նոր հարկային հաշվում առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարն արտացոլվում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հարկային մարմին ներկայացվող ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվարկով, որում սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի «ա» կամ «բ» ենթակետով սահմանված կարգով հաշվանցման (պակասեցման) ենթակա կլիներ չեղարկված հարկային հաշվում առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարը.

2) ԱԱՀ վճարող համարվողի կողմից Օրենսգրքի 56-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված կարգով դուրս գրված՝ նոր հարկային հաշվում առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարն արտացոլվում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հարկային մարմին ներկայացվող ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվարկով, որում սույն հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետի «ա» կամ «բ» ենթակետով սահմանված կարգով հաշվանցման (պակասեցման) ենթակա կլիներ չեղարկված հարկային հաշվում առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարը։»։

Հոդված 13. Օրենսգրքի 72-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը «օտարման գործարքների»

բառերից հետո լրացնել «, Կառավարության որոշումների հիման վրա ԱԱՀ վճարողների կողմից նվիրատվության ձևով պետությանը կամ համայնքին ապրանքի մատակարարման գործարքների» բառերով:

Հոդված 14. Օրենսգրքի 75-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվարկներ» բառերը փոխարինել «ԱԱՀ հաշվարկ» բառերով:

Հոդված 15. Օրենսգրքի 77-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝

1) «ամսվա 20-ը ներառյալ» բառերից հետո լրացնել «Օրենսգրքի 53-րդ հոդվածով սահմանված կարգով» բառերով.

2) 2-րդ կետից հանել «՝ թղթային կրիչով (չորս օրինակից) և էլեկտրոնային տարբերակով կամ ապրանքների ներմուծման և անուղղակի հարկերի վճարման (կամ անուղղակի հարկերից ազատման, անուղղակի հարկերն այլ կարգով վճարելու) մասին ներմուծողի լրացրած հայտարարությունը՝ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (թվային) ստորագրությամբ» բառերը:

Հոդված 16. Օրենսգրքի 78-րդ հոդվածի 3-րդ մասի առաջին նախադասությունը «վճարվող գումարներ» բառերից հետո լրացնել «՝ Կառավարության սահմանած կարգով» բառերով:

Հոդված 17. Օրենսգրքի 88-րդ հոդվածում՝

1) 3-րդ մասից հանել «(բացառությամբ կոնյակի սպիրտի)» բառերը.

2) 4-րդ և 5-րդ մասերն ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 18. Օրենսգրքի 99-րդ հոդվածի 3-րդ մասից հանել «, բացառությամբ ԵՏՄ անդամ պետություններից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող՝ ակցիզային դրոշմանիշերով դրոշմավորման ենթակա՝ ակցիզային հարկով հարկման ենթակա՝ ԵՏՄ ապրանքի կարգավիճակ ունեցող ապրանքների, որոնց համար Օրենսգրքով սահմանված կարգով հաշվարկված ակցիզային հարկի գումարները Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե են վճարվում սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ժամկետում՝ որպես մաքսային մարմնին վճարվող գումարներ» բառերը:

Հոդված 19. Օրենսգրքի 106-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետում «Օրենսգրքի 73-րդ հոդվածի 2-րդ և 4-րդ մասերին» բառերը փոխարինել «Օրենսգրքի 73-րդ հոդվածին» բառերով:

Հոդված 20. Օրենսգրքի 107-րդ հոդվածի 4-րդ մասում «ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողին կամ» բառերը փոխարինել «ռեզիդենտ կազմակերպությանը, Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառված անհատ ձեռնարկատիրոջը կամ» բառերով:

Հոդված 21. Օրենսգրքի 108-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի 3-րդ կետի «շահութահարկ վճարողի բաժնետոմսերի, բաժնեմասերի կամ փայաբաժինների տեղաբաշխման» բառերը փոխարինել «շահութահարկ վճարողի կողմից իր բաժնետոմսերի, բաժնեմասերի կամ փայաբաժինների օտարման (տեղաբաշխման)» բառերով.

2) 2-րդ մասի 1-ին կետի «ա» ենթակետի «ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողին» բառերը փոխարինել «ռեզիդենտին» բառով, իսկ «ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողի» բառերը՝ «ռեզիդենտի» բառով:

Հոդված 22. Օրենսգրքի 109-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի վերջին պարբերությունը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ կետով.

«6) կառուցապատողի կողմից կառուցապատման իրավունքով կառուցված այն անավարտ, կիսակառույց շինությունների օտարման գործարքների դեպքում, որոնց շինարարության թույլտվության ժամկետն ավարտվել կամ երկարաձգվել է:».

2) 3-րդ մասի 3-րդ կետի առաջին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«3) տոկոսների (այդ թվում՝ լիզինգի (տարատեսակների) պայմանագրերի շրջանակներում հաշվարկվող տոկոսի գումարների) տեսքով եկամտի ստացման իրավունքը համարվում է ձեռք բերված տոկոսների հաշվարկման յուրաքանչյուր օրվա դրությամբ կամ պարտքի ժամկետը լրանալու պահից:».

3) 4-րդ մասում՝

ա. 16-րդ կետից հանել «4-րդ մասի» բառերը,

բ. լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 17-րդ կետով.

«17) արտարժույթի փոխանակման գործարքներ իրականացնելիս արտարժույթի վաճառքի կամ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքից տարբերվող այլ փոխարժեքի կիրառման արդյունքում ստացվող եկամուտները։»։

Հոդված 23. Օրենսգրքի 112-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«13) վերականգնվող էներգետիկ ռեսուրսներ օգտագործող ինքնավար էներգաարտադրողի՝ էլեկտրական էներգիայի բաշխման լիցենզիա ունեցող անձից հատուցում ստանալու դեպքում հատուցման ենթակա էլեկտրական էներգիայի արտադրության հետ կապված՝ ինքնավար էներգաարտադրողների կատարած ծախսերը.»։

Հոդված 24. Օրենսգրքի 116-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողի և մշտական հաստատության միջոցով Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող ոչ ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողի հարկման բազան որոշելիս ներկայացուցչական ծախսերը համախառն եկամտից նվազեցվում են հարկային տարվա համախառն եկամտի 0.5 տոկոսը չգերազանցող չափով, բայց ոչ ավելի հինգ միլիոն դրամը, բացառությամբ սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված դեպքերի։

2. Պետական գրանցման (օրենքով սահմանված դեպքերում՝ հաշվառման) կամ որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառման կամ որպես նոտար նշանակման հարկային տարվա հարկման բազան որոշելիս համախառն եկամտից չի նվազեցվում ներկայացուցչական ծախսերի այն մասը, որը գերազանցում է հինգ միլիոն դրամը։»։

Հոդված 25. Օրենսգրքի 121-րդ հոդվածի 8-րդ մասում՝

1) 7-րդ կետից հանել «2-րդ մասի» բառերը.

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8-րդ կետով.

«8) արտարժույթի փոխանակման գործարքներ իրականացնելիս արտարժույթի վաճառքի կամ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքից տարբերվող այլ փոխարժեքի կիրառման արդյունքում կատարվող ծախսերը։»։

Հոդված 26. Օրենսգրքի 122-րդ հոդվածի 3-րդ մասում՝

1) առաջին նախադասությունը «Գույքի» բառից հետո լրացնել «(բացառությամբ դրոշմավորման ենթակա՝ ԱՏԳ ԱԱ 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406 և 2105 00 ծածկագրերին դասվող ապրանքների)» բառերով.

2) առաջին նախադասությունից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությունով. «Դրոշմավորման ենթակա՝ ԱՏԳ ԱԱ 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406 և 2105 00 ծածկագրերին դասվող ապրանքների փաստաթղթերով հիմնավորված որակական կորուստը համախառն եկամտից նվազեցվում է այդ կորուստը տեղի ունենալու կամ այդ կորուստը հայտնաբերելու հարկային տարվա համախառն եկամտի երկու տոկոսը չգերազանցող չափով՝ տվյալ հարկային տարվա ընթացքում։»։

Հոդված 27. Օրենսգրքի 132-րդ հոդվածի 2-րդ մասում՝

1) 5-րդ կետի «հարկային գործակալ չհանդիսացող» բառերը փոխարինել «այլ» բառով.

2) 6-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«6) եկամտի ստացման պահանջի ներումը ոչ ռեզիդենտին.»։

Հոդված 28. Օրենսգրքի 142-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ մասով.

«2. Սույն հոդվածի կիրառության իմաստով՝ եկամտային հարկով հարկման օբյեկտի դրամարկղային մեթոդով հաշվառումն իրականացվում է Օրենսգրքի 132-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված կարգով, բացառությամբ Օրենսգրքի 132-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ կետի։»։

Հոդված 29. Օրենսգրքի 256-րդ հոդվածի 1-ին մասը «ֆինանսական ակտիվների» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ դրամական պահանջի իրավունքի զիջման» բառերով։

Հոդված 30. Օրենսգրքի 288-րդ հոդվածի 9.1-ին մասը «ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կողմից» բառերից հետո լրացնել «Օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 5-րդ կետին համապատասխան ԱԱՀ հաշվարկելու ու վճարելու պարտավորություն կրելու դեպքում, այդ թվում՝» բառերով, իսկ նույն մասի երկրորդ նախադասությունը «էլեկտրոնային ծառայություն» բառերից առաջ՝ «Հայաստանի Հանրապետության անհատ ձեռնարկատեր կամ նոտար չհանդիսացող ֆիզիկական անձին» բառերով։

Հոդված 31. Օրենսգրքի 293-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «2.1-ին մասով» բառերը փոխարինել «3-րդ մասով» բառերով։

Հոդված 32. Օրենսգրքի 303-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ մասով.

«3. Օրենսգրքի 288-րդ հոդվածի 9.1-ին և 9.2-րդ մասերին համապատասխան՝ հարկային մարմնում հաշվառված՝ Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական հաստատություն չունեցող ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունը կամ անհատ ձեռնարկատերը հաշվառումից հանվում է Կառավարության սահմանած կարգով։»։

Հոդված 33.

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2026 թվականի հուլիսի 1-ից, բացառությամբ սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 4-րդ կետի, 5-րդ հոդվածի 4-րդ կետի, 11-րդ, 12-րդ, 14-րդ, 16-րդ, 18-րդ հոդվածների և սույն հոդվածի 4-րդ և 6-րդ մասերի։ Սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 4-րդ կետը, 5-րդ հոդվածի 4-րդ կետը, 11-րդ, 12-րդ, 14-րդ, 16-րդ, 18-րդ հոդվածները և սույն հոդվածի 4-րդ և 6-րդ մասերն ուժի մեջ են մտնում 2027 թվականի հունվարի 1-ից։

2. Սույն օրենքի 7-րդ և 29-րդ հոդվածների դրույթները տարածվում են 2025 թվականի հուլիսի 4-ից ծագած հարաբերությունների վրա։

3. Սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին կետի, 22-րդ հոդվածի 1-ին կետի դրույթները տարածվում են 2023 թվականի հունվարի 1-ից ծագած հարաբերությունների վրա։

4. Սույն օրենքի 12-րդ հոդվածի դրույթները կիրառվում են նույն հոդվածն ուժի մեջ մտնելուց հետո Օրենսգրքով սահմանված կարգով չեղարկված հարկային հաշիվների փոխարեն դուրս գրված նոր հարկային հաշիվների մասով՝ անկախ չեղարկված հարկային հաշիվը մինչև սույն օրենքի 12-րդ հոդվածն ուժի մեջ մտնելը դուրս գրված լինելու հանգամանքից։

5. Մինչև 2026 թվականի հունվարի 1-ը ներառող հարկային տարիների ընթացքում, երբ Օրենսգրքի 59-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ և 5-րդ կետերով, 2-րդ մասի 2-րդ կետով սահմանված դեպքերում հարկ վճարողը չի ներկայացրել ԱԱՀ վճարող համարվելու և որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու վերաբերյալ հայտարարություն և չի հաշվառվել ԱԱՀ վճարող, հարկ վճարողը կարող է մինչև 2026 թվականի դեկտեմբերի 21-ը ներառյալ հարկային մարմին ներկայացնել դիմում՝ ԱԱՀ վճարող համարվելու և որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու վերաբերյալ հայտարարություն ներկայացնելու հնարավորություն տալու մասին (այսուհետ՝ Դիմում)։ Դիմումը ներկայացվում է թղթային կրիչով կամ էլեկտրոնային փոստով՝ հարկային մարմնի սահմանած ձևին համապատասխան։ Սույն մասին համապատասխան ներկայացված Դիմումի հիման վրա մինչև 2026 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ԱԱՀ վճարող համարվելու և որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու վերաբերյալ հայտարարություն ներկայացրած հարկ վճարողը Օրենսգրքի 59-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ և 5-րդ կետերով, 2-րդ մասի 2-րդ կետով սահմանված դեպքերում ու ժամկետներում հարկային մարմնի կողմից հաշվառվում է որպես ԱԱՀ վճարող։ Սույն մասի դրույթները տարածվում են 2022 թվականի հունվարի 1-ից ծագած հարաբերությունների վրա, և հարկային մարմնի կողմից որպես ԱԱՀ վճարող չհաշվառելու հիմքով վարչական ակտերով առաջադրված ԱԱՀ-ի պարտավորությունները ենթակա են վերահաշվարկման։ Ենթակա են վերահաշվարկման նաև դատական կարգով բողոքարկված վարչական ակտերով հարկային մարմնի կողմից որպես ԱԱՀ վճարող չհաշվառելու հիմքով առաջադրված ԱԱՀ-ի պարտավորությունները, այդ թվում՝ գործն ըստ էության լուծող՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտի առկայության դեպքում։

6. Սույն օրենքի 18-րդ հոդվածի դրույթները կիրառվում են նույն հոդվածն ուժի մեջ մտնելու օրվանից սկսած ԵՏՄ անդամ պետություններից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող՝ ակցիզային հարկով հարկման ենթակա՝ ԵՏՄ ապրանքի կարգավիճակ ունեցող ապրանքների մասով։

7. Սույն օրենքի 12-րդ, 16-րդ և 32-րդ հոդվածներով սահմանվող դրույթների կիրարկումն ապահովող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերը Կառավարությունը սահմանում է սույն օրենքն ընդունելու օրվանից հետո՝ վեցամսյա ժամկետում։

Հանրապետության նախագահ **Վ. Խաչատուրյան**

2026 թ. հունիսի 2
Երևան
ՀՕ-234-Ն

Պաշտոնական հրապարակման օրը՝ 3 հունիսի 2026 թվական: